

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 236.382 van 9 november 2016

in de zaak A. 219.544/XIV-37.089

In zake: Frank BELS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Vande Castele
kantoor houdend te 2900 Schoten
Klamperdreef 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Defensie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 juni 2016, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van “de afwijzende beslissing die de overheid ingevolge haar stilzwijgen genomen heeft of geacht wordt te hebben genomen” ten aanzien van verzoekers verzoekschrift van 27 januari 2016 “houdende het beroep, bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007, tegen de beslissingen (dd. 23 november 2015) van de deliberatiecommissie van de voortgezette vorming”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 oktober 2016.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Philippe Vande Castele, die verschijnt voor verzoeker, en kapitein-commandant van het vliegwezen Maarten Kerckhofs, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleekere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het feitenrelaas is uitvoerig beschreven in het arrest nr. 232.537 van 13 oktober 2015 en aangevuld in de arresten nr. 232.688 van 23 oktober 2015, nr. 233.230 van 11 december 2015 en nr. 233.525 van 19 januari 2016. Er wordt naar verwezen.

3.2. Met een enig verzoekschrift ingesteld op 4 januari 2016 verzocht verzoeker om de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid en de vernietiging van de beslissingen van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015 “met betrekking tot het (lees: door verzoeker) ingestelde beroep, ingediend tegen de beslissing van de deliberatiecommissie van de voortgezette vorming van 23 november 2015”. De deliberatiecommissie besliste op 23 november 2015 “in hoofddorde” dat verzoeker niet als “niet geslaagd” kan worden beschouwd zodat zij geen beslissing ten gronde in de zin van artikel 39*bis* van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003

‘betreffende de voortgezette vorming van de officieren van het actief kader van de krijgsmacht en de beroepsproeven voor de bevordering tot de graad van majoor’ kon nemen, en “in ondergeschikte orde” dat verzoeker niet is geslaagd in zijn proefschrift en definitief is mislukt in de beroepsproeven.

Tegen deze beslissingen heeft verzoeker op 28 november 2015 een op grond van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003 georganiseerd administratief beroep ingediend bij de Directeur-generaal *Human Resources* die, op 23 december 2015, de beslissingen “in hoofdorde” en “in ondergeschikte orde” van de deliberatiecommissie bevestigt. Die beslissingen heeft verzoeker bestreden met de hiervoor genoemde vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van 4 januari 2016 die werd verworpen bij het onder punt 3.1. genoemde arrest nr. 233.525 van 19 januari 2016. Bij brief van 27 januari 2016 heeft verzoeker de Raad van State meegedeeld dat hij in die zaak niet om de voortzetting van het geding verzocht en dat hij niet zou vragen om gehoord te worden. Bij arrest nr. 234.668 van 10 mei 2016 werd vervolgens de afstand van het geding vastgesteld.

3.3. Verzoeker heeft vervolgens op 26 januari 2016 een nieuw beroep tot nietigverklaring ingediend tegen de beslissingen van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015 (zaak gekend bij de Raad van State onder het nummer A.218.178/XIV-36.880). In dit verzoekschrift worden de middelen uit het onder punt 3.2. genoemde verzoekschrift van 4 januari 2016 hernomen en worden er, bijkomend, nieuwe middelen aangevoerd, waaronder een middel waarin de bevoegdheid van de Directeur-generaal *Human Resources* wordt betwist. Verzoeker oordeelt namelijk dat er geen rechtsgrond is voor de Directeur-generaal *Human Resources* “als tweede administratieve beroepsinstantie” en verdedigt het standpunt dat het “tweede administratieve beroep” moet worden ingediend bij de beroepsinstantie, bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007 ‘tot vaststelling van het statuut van de militairen en de kandidaat-militairen van het actief kader van de krijgsmacht’, bepaling die in werking is getreden op 31 december 2013.

In die zaak (A.218.178/XIV-36.880) die nog hangende is, heeft verzoeker tevens om de inkorting van de termijnen voor het indienen van de memories verzocht, verzoek dat afgewezen werd bij beschikking nr. 1.284 van 11 maart 2016.

3.4. Op 27 januari 2016 dient verzoeker bij een ter post aangetekend schrijven beroep in bij de beroepsinstantie bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007 gericht tegen de beslissingen van de deliberatiecommissie van 23 november 2015. *In fine* van dit beroepsschrift vermeldt hij dat dit beroep “geldt als een aanmaning om te beschikken, zoals bedoeld in artikel 14, § 3 van de Gecoördineerde Wetten op de Raad van State”. Bij aangetekend schrijven van 19 februari 2016 stuurt verzoeker een herinnering aan de beroepsinstantie aangezien hij van de beroepsinstantie nog geen antwoord heeft gekregen.

3.5. Aangezien de beroepsinstantie geen gevolg geeft aan het beroep van verzoeker dient hij op 21 juni 2016 het voorliggende beroep in dat strekt tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot nietigverklaring van de stilzwijgende afwijzende beslissing over het beroep dat hij op 27 januari 2016 heeft ingediend tegen de beslissingen van de deliberatiecommissie van 23 november 2015.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging – pleitnota

4. Verzoeker legt ter terechtzitting een pleitnota neer, die hij reeds voorafgaandelijk had meegedeeld aan de verwerende partij, het auditoraat en de Raad.

5. Het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State’ voorziet niet in de mogelijkheid om een pleitnota als een processtuk neer te leggen. Het is de

partijen echter wel toegestaan om nieuwe feiten die een invloed kunnen hebben op de ontvankelijkheid en/of de gegrondheid van de vordering, aan de Raad van State ter kennis te brengen. In zoverre de door verzoeker neergelegde pleitnota op dergelijke feiten betrekking heeft - wat te dezen niet het geval is - , kan ze dan ook bij de zaak worden betrokken. In zoverre de pleitnota geen betrekking heeft op dergelijke feiten, maar de neerslag vormt van de uiteenzetting ter terechtzitting, zoals te dezen, wordt ze niet als een processtuk, maar als een loutere inlichting in aanmerking genomen.

V. Exceptie van niet-ontvankelijkheid - voorwerp van de vordering

Standpunt van de partijen

6. In de nota met opmerkingen werpt de verwerende partij bij wijze van exceptie op dat het beroep *rationae materiae* niet ontvankelijk is. Verzoeker kwalificeert de bestreden beslissing ten onrechte als een stilzwijgende afwijzende beslissing. De verwerende partij zet uiteen dat er van een stilzwijgende afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts sprake is indien een administratieve overheid “verplicht is te beschikken” wat hier niet het geval is. Zij wijst er op dat verzoeker pas sedert eind januari 2016 oordeelt dat de rechtsgrond voor het georganiseerd (dubbel) administratief beroep (inzake zijn beroepsproef) wordt geboden door de wet van 28 februari 2007, daar waar hij voorheen tijdens het doorlopen van het (dubbel) administratief beroep en de schorsingsprocedures bij uiterst dringende noodzakelijkheid die hij tegen de door de Directeur-generaal *Human Resources* genomen beslissing heeft ingeleid “onafgebroken heeft bevestigd dat alle relevante bepalingen m.b.t. de beroepsproeven van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003 ‘betreffende de voortgezette vorming van de officieren van het actief kader van de krijgsmacht en de beroepsproeven voor de bevordering tot de graad van majoor’ van toepassing waren, inclusief de bepalingen inzake de georganiseerde beroepen”. De verwerende partij heeft steeds geoordeeld dat toepassing moet worden gemaakt

van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003. Voor de verwerende partij is er dan ook, wat de beoordeling van verzoekers beroepsproeven betreft, wel degelijk een eindbeslissing tussengekomen, namelijk de beslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015, waartegen verzoeker het beroep tot nietigverklaring nr. 218.178/XIV-36.880 heeft ingesteld. De verwerende partij was dan ook niet “verplicht te beschikken” op de aanmaning van verzoeker van 27 januari 2016 aan de beroepsinstantie, die naar haar oordeel een onbevoegde instantie is. De verwerende partij wijst daarbij ook op de intensiteit van de rechtsstrijd die sinds september 2015 is gevoerd, met onder meer vier verzoekschriften tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en de gevolgen daarvan om aan te tonen dat het niet manifest onredelijk is dat zij ervoor geopteerd heeft niet te reageren op de aanmaning van verzoeker aan de naar haar mening onbevoegde beroepsinstantie en er voor gekozen heeft het definitief standpunt van de Raad van State in de hangende procedures af te wachten. Tot slot, - mocht de Raad van State “*per impossibile*” alsnog oordelen dat de thans bestreden beslissing een impliciet afwijzende beslissing in de zin van het genoemde artikel 14, § 3, is -, verwijst de verwerende partij naar jurisprudentie waarin is geoordeeld dat een stilzwijgende afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State geen beslissing is waarvan artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State deze machtigt de tenuitvoerlegging ervan te schorsen.

Daarnaast meent de verwerende partij nog dat het beroep ook *ratione personae* onontvankelijk is vermits de schorsing verzoeker ook enig voordeel moet verschaffen, wat hier niet het geval is aangezien een schorsing geen ander voordeel, met name dat zijn administratief beroep door de beroepsinstantie wordt beoordeeld, kan brengen dan de twee hangende beroepen tot nietigverklaring (217.691/XIV-37.699 en 218.178/XIV-36. 880).

7. Verzoeker repliceert op de terechtzitting dat op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van een zorgvuldige overheid mag worden verwacht dat deze wanneer ze zich onbevoegd acht om te oordelen over

een bij haar ingediende, voldoende gepreciseerde aanvraag waarbij een rechtsonderhorige binnen het door hem geschetste reglementair kader een voordeel wenst te krijgen, niet stilzit. Die overheid moet de aanvraag dan doorverwijzen naar de bevoegde overheid, minstens haar onbevoegdheid aan de aanvrager meedelen. Te dezen moeten de artikelen 3, 6 en 13 van het EVRM en de overeenstemmende grondwettelijke bepalingen inzake rechtshulp en rechtsbescherming mee in acht worden genomen en het feit dat hij in zijn enig middel onder meer aanvoert dat niet de Directeur-generaal *Human Resources* maar de beroepsinstantie de bevoegde overheid is. Het onderzoek van de exceptie is aldus ook verbonden met de grond van de zaak. De verwerende partij had reeds kennis van een ernstige betwisting van de bevoegdheid van de Directeur-generaal *Human Resources* en verzoekers standpunt dat de beroepsinstantie bevoegd is wat volgens verzoeker voldoende verantwoordt dat de exceptie in de huidige stand van het geding wordt afgewezen. Er is geen enkele uitdrukkelijke beslissing van de beroepsinstantie die een collegiale beslissingsinstantie is betreffende zijn aanmaning van 27 januari 2016, ook niet dat deze niet bevoegd is zodat er wel degelijk sprake is van een - weliswaar onwettige - stilzwijgende afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, en dit vanaf de dag van het verstrijken van de periode van vier maanden na ontvangst van de aanmaning. Het bestaan van de beslissing na beroep van de Directeur-generaal *Human Resources* die uitvoerbaar is, volstaat niet om in het kader van een schorsingsprocedure te oordelen dat de door de verwerende partij ingeroepen exceptie een dermate hoge graad van ernst vertoont dat ze moet worden ingewilligd. Tot slot, indien de beroepsinstantie zich met een uitdrukkelijke beslissing onbevoegd had verklaard, kon die worden bestreden voor de Raad van State. Wanneer met de verwerende partij zou worden aanvaard dat de bestreden beslissing geen stilzwijgende afwijzende beslissing is en, derhalve, “de bestreden beslissing aan de rechtsbescherming wordt onttrokken”, is er een ongelijke behandeling. Immers, (ook) de uitdrukkelijke beslissing van een overheid waarbij die zich onbevoegd verklaart, is wel een voor de Raad van State aanvechtbare handeling. Het stilzwijgen van de verwerende partij die daarover, aldus verzoeker, “*a posteriori* betoogt dat er nog niet met zekerheid

vastgesteld was of de beroepsinstantie al dan niet de bevoegde overheid was om over het administratief beroep een beslissing te nemen” is des te meer problematisch omdat artikel 178 van de wet van 28 februari 2007 bepaalt dat elke administratieve beslissing schriftelijk aan de betrokken militair wordt betekend. Verzoeker verzoekt de Raad van State om het Grondwettelijk Hof over die ongelijke behandeling prejudicieel te bevragen. Hij wijst in dat verband op artikel 89bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 ‘op het Grondwettelijk Hof’, namelijk de mogelijkheid tot verkorting van de termijnen, daarbij refererend aan verzoekers gezondheidstoestand.

Beoordeling

8. De Raad van State kan in een kort geding slechts een beperkt onderzoek wijden aan ontvankelijkheidsexcepties. Een verzoekende partij kan er zich immers minder behoorlijk tegen verweren dan in een procedure ten gronde. Daarom past het in een kort geding dat de Raad van State deze excepties eerder zou verwerpen dan aannemen tenzij indien zijn beperkt onderzoek uitwijst dat een dergelijke exceptie een hoge graad van ernst vertoont.

9. De verwerende partij meent dat de vordering tot schorsing “onontvankelijk [is] *ratione materiae*”. Zij zet uiteen dat de bestreden beslissing niet kan worden beschouwd als een stilzwijgende afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Zij stelt dat “er voor de verwerende partij inzake de beoordeling van verzoekers beroepsproeven [...] wel degelijk een eindbeslissing [is] tussengekomen, m.n. de beslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015, een beslissing waartegen verzoeker een beroep tot nietigverklaring heeft ingesteld in de procedure G/A 218.178/XIV-36.880 voor uw Raad”. Zij voegt daaraan toe dat zij niet verplicht was te beschikken op de aanmaning van verzoeker die aan de beroepsinstantie (bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007) was gericht en die, volgens de verwerende partij, “een sowieso onbevoegde instantie” is en dat verzoeker wel degelijk het standpunt ter zake van de verwerende partij

kent zodat er “in hoofde van de verwerende partij dan ook geen enkele verplichting [was] om te antwoorden op deze aanmaning”. Bovendien meent de verwerende partij, verwijzend naar de intensiteit van de gevoerde procedures met betrekking tot verzoekers beroepsproeven, dat het niet manifest onredelijk is dat de verwerende partij ervoor heeft gekozen om het definitief standpunt van de Raad van State af te wachten in de procedures A.217.691/XIV-36.799 en A. 218.178/XIV-36.880.

Tot slot, stelt zij nog dat mocht het toch om een stilzwijgende beslissing in de zin van het genoemde artikel 14, § 3, gaan, zulks geen beslissing is waarvan de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging kan bevelen.

10. Artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State luidt:

“Art.14 §3. Wanneer een administratieve overheid verplicht is te beschikken en er bij het verstrijken van een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de haar daartoe door een belanghebbende betekende aanmaning geen beslissing is getroffen, wordt het stilzwijgen van de overheid geacht een afwijzende beslissing te zijn waartegen beroep kan worden ingesteld. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de bijzondere bepalingen die een andere termijn vaststellen of aan het stilzwijgen van de administratieve overheid andere gevolgen verbinden.”

Artikel 17, § 1, van diezelfde gecoördineerde wetten bepaalt:

“Art.17 §1. De afdeling bestuursrechtspraak is als enige bevoegd om, de partijen gehoord of behoorlijk opgeroepen, bij arrest de schorsing te bevelen van de tenuitvoerlegging van een akte of een reglement, vatbaar voor nietigverklaring krachtens artikel 14, §§ 1 en 3, en om alle maatregelen te bevelen die nodig zijn om de belangen veilig te stellen van de partijen of de personen die een belang hebben bij de beslechting van de zaak.”

11. In zoverre de verwerende partij, met verwijzing naar rechtspraak, aanvoert dat een impliciet afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet vatbaar is voor schorsing, kan zij niet worden bijgevalen.

Zij gaat eraan voorbij dat de rechtspraak waarnaar ze verwijst is gebaseerd op artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals van kracht vóór de wijziging ervan bij de wet van 15 september 2006 ‘tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen’. Op dat tijdstip maakte het genoemde artikel 17, § 1 enkel melding van beslissingen die krachtens artikel 14, §1, van diezelfde wetten vatbaar waren voor vernietiging. Bij artikel 6 van de wet van 15 september 2006 werd in artikel 17, § 1, de zinsnede “artikel 14, §1” vervangen door de zinsnede “artikel 14, §§ 1 en 3”, zodat de wetgever uitdrukkelijk heeft gewild dat impliciet afwijzende beslissingen in de zin van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (ook) vatbaar zijn voor schorsing.

De exceptie is in de aangegeven mate ongegrond.

12. Daartegenover staat, voor het overige, dat met de aangevoerde exceptie de vraag centraal staat of de verwerende partij, meer bepaald de door haar opgerichte beroepsinstantie, bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007, tot wie de aanmaning van 27 januari 2016 is gericht, zich bevindt in een situatie waarin zij “verplicht is te beschikken”. Indien zij zich in een dergelijke situatie bevindt en zij blijft, ondanks de aanmaning, binnen de door artikel 14, § 3, gestelde termijn inert, dan is de bestreden beslissing wel degelijk een impliciet afwijzende beslissing die voldoet aan de voorwaarden van het genoemde artikel 14, § 3. Wanneer dat daarentegen niet het geval is, kan de hier bestreden beslissing niet worden beschouwd als een impliciet afwijzende beslissing in de zin van artikel 14, § 3.

De vraag of de beroepsinstantie, bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007, al dan niet verplicht was te beschikken, kan niet los worden gezien van het bestaan van de eindbeslissing - na uitputting door verzoeker van het (dubbel) administratief beroep - van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015. Weliswaar bestrijdt verzoeker die bestuurshandeling, die een uitdrukkelijke beslissing is, met een beroep tot

schorsing en tot nietigverklaring in de zaak 218.178/XIV-36.880 (cfr. punt 3.3), beroep dat momenteel hangende is, doch die beslissing is niet geschorst zodat de genoemde beslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* uitvoerbaar is. Zolang die eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* bestaat en niet uit de rechtsordening is verdwenen, kon de verwerende partij (en met haar de beroepsinstantie die er een orgaan van is) terecht oordelen dat zij niet verplicht was te beschikken over de aanmaning van 27 januari 2016. Zij had immers reeds met de eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources*, na het door verzoeker ingediende beroep, uitdrukkelijk beslist over verzoekers vraag om geslaagd te worden verklaard. Noch op het tijdstip dat zij die aanmaning ontving noch overigens op het tijdstip dat de in artikel 14, § 3, bedoelde termijn was verstreken, was de eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* geschorst, ingetrokken, opgeheven of vernietigd, ook niet omwille van de door verzoeker aangevoerde onbevoegdheid van de Directeur-generaal. In de rechtsordening leeft derhalve een uitdrukkelijke beslissing van de verwerende partij betreffende diens beroepsproeven. Die beslissing is verzoeker bekend, meer zelfs ze wordt door hem bestreden. Aldus is niet voldaan aan de in artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten van de Raad van State vermelde eis dat de administratieve overheid zich moet bevinden in een situatie waarin zij verplicht is te beschikken. De verwerende partij heeft immers ter zake van de beoordeling van verzoekers beroepsproef al “beschikt”, namelijk vooreerst met een beslissing van de examencommissie, vervolgens met een beslissing van de deliberatiecommissie en, tenslotte, na uitputting van het (dubbel) administratief beroep, met een beslissing van de Directeur-generaal die op 23 december 2015 een eindbeslissing heeft genomen, daarin begrepen, minstens impliciet maar zeker, een eindbeslissing omtrent zijn bevoegdheid ter zake wat meteen inhoudt dat de verwerende partij ook geoordeeld heeft dat de Directeur-generaal en niet de beroepsinstantie bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007 (beide organen van eenzelfde administratieve overheid), bevoegd is.

Dat verzoeker in het enig middel van zijn huidig verzoekschrift onder meer aanvoert - wat overigens door de verwerende partij in de zaak

218.178/XIV-36.880 uitdrukkelijk wordt betwist - dat niet de Directeur-generaal *Human Resources* maar de beroepsinstantie bedoeld in artikel 178/2 van de wet van 28 februari 2007 de bevoegde overheid is, doet niet anders besluiten.

13. Overigens, de twee arresten waarnaar verzoeker verwijst en waaruit blijkt dat “op grond van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van een zorgvuldige overheid [mag] worden verwacht dat, indien zij zich onbevoegd acht om over een bij haar ingediende aanvraag te oordelen, zij niet stilzit maar dat zij de aanvraag doorverwijst naar de bevoegde overheid, minstens dat zij haar onbevoegdheid meedeelt aan de aanvrager, opdat deze alsnog de procedure op een correcte wijze kan vervolmaken”, zijn te dezen niet relevant, noch in de feiten, noch in rechte. In de eerste zaak waarnaar verzoeker verwijst was er immers, anders dan in de voorliggende zaak, op grond van de ter zake geldende regelgeving, nog plaats in hoofde van het in die zaak betrokken bestuur om, naast de beslissing waarbij de onteigeningsmachtiging werd verleend, nog bijkomend te beslissen over de (van de onteigeningsmachtiging af te splitsen) vraag wie met de uitvoering van de voor de betrokken ruimtelijke ordening vereiste werken kon worden belast. Het was met betrekking tot die laatste vraag die het voorwerp van die aanmaning uitmaakte (en dus waarover nog een beslissing moest worden genomen) dat er twijfel bestond omtrent de tot het nemen van die beslissing bevoegde overheid. Ook in de tweede zaak waarnaar verzoeker verwijst en waarin de administratieve overheid nagelaten had te antwoorden op een vraag tot afwijking van de zondagsrust, diende nog een beslissing te worden genomen door een administratieve overheid, wat evenwel in de voorliggende zaak niet het geval is nu in deze zaak reeds een uitdrukkelijke eindbeslissing van de Directeur-*generaal Human Resources* voorligt.

Bovendien kan verzoeker, anders dan in de beide zaken waarnaar hij verwijst het geval was, te dezen niet ernstig beweren dat het “stilzwijgen” van de verwerende partij bij hem de indruk heeft gewekt of kunnen wekken dat niet de Directeur-generaal *Human Resources* maar wel de beroepsinstantie bevoegd zou zijn. Immers, het kan verzoeker niet ontgaan zijn

dat de verwerende partij in alle reeds door haar genomen beslissingen (examencommissie, deliberatiecommissie en de eindbeslissing van 23 december 2015) is uitgegaan van de toepassing van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003 (en dus niet van de wet van 28 februari 2007) en dus van de bevoegdheid van de Directeur-generaal als beroepsorgaan in het kader van het (dubbel) administratief beroep, wat de verwerende partij ook consequent bevestigt in haar proceshouding. Of de verwerende partij dat terecht doet of niet is voor de voorliggende zaak niet relevant en maakt precies het voorwerp uit van het vernietigingsberoep in de zaak 218.178/XIV-36.880, gericht tegen de uitdrukkelijke eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources*. Op die wijze is ook verzoekers toegang tot de rechter, na uitputting van het (dubbel) georganiseerd administratief beroep, wat de (uitdrukkelijke) eindbeslissing inzake de beoordeling van zijn beroepsproeven betreft, gegarandeerd, daarin begrepen het voorleggen aan een rechter van zijn bezwaren wat de bevoegdheid van de steller van die eindbeslissing van 23 december 2015 betreft.

14. De toepassingsvoorwaarden van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zijn niet vervuld. Conclusie is dat geen stilzwijgende afwijzende beslissing voorligt aangezien de verwerende partij - omwille van het bestaan van de uitdrukkelijke eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* van 23 december 2015 die uitvoerbaar is - zich niet bevond in een situatie waarin zij verplicht is te beschikken.

De vordering tot schorsing is niet-ontvankelijk bij gebrek aan voorwerp.

15. Op de terechtzitting vraagt verzoeker de Raad van State om het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag (in een pleitnota geformuleerd) te stellen. De door verzoeker geformuleerde prejudiciële vraag gaat uit van de premisse dat de Raad van State zich onbevoegd zou achten om van de zaak kennis te nemen “om zich uit te spreken over enig verzoek tot vernietiging (en tot schorsing van de tenuitvoerlegging) van de stilzwijgende beslissing,

verzoekschrift dat is ingediend nadat bij het verstrijken van een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de haar daartoe betekende aanmaning de beroepsinstantie nog geen (expliciete) beslissing heeft getroffen” en dit “wanneer de onbevoegdheid verklaard wordt door de vaststelling dat verweerder aan de Raad van State over dit stilzwijgen van de beroepsinstantie *a posteriori* betoogt dat er nog niet met zekerheid vastgesteld was of de beroepsinstantie al dan niet de bevoegde overheid was om over het administratief beroep bij de beroepsinstantie een beslissing te nemen”, onzekerheid die verklaard wordt door het bestaan van een eindbeslissing van de Directeur-generaal *Human Resources* eensdeels en het verzoek tot nietigverklaring 218.178/XIV-36.880 anderdeels.

16. Overeenkomstig artikel 26, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof is de Raad van State niet verplicht het grondwettelijk hof te verzoeken over een prejudiciële vraag uitspraak te doen wanneer hij de zaak niet kan behandelen om redenen van onbevoegdheid of niet-ontvankelijkheid, tenzij wanneer die redenen ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van het verzoeken tot het stellen van de prejudiciële vraag.

Te dezen gaat verzoeker in zijn verzoek om het Grondwettelijk Hof prejudicieel te bevragen uit van de premisse dat de Raad van State zich onbevoegd zou achten om van de voorliggende zaak kennis te nemen. Zoals hiervoor (cfr. punten 12 tot 14) is uiteengezet, besluit de Raad evenwel niet tot onbevoegdheid of gebrek aan rechtsmacht maar tot de niet-ontvankelijkheid van de vordering bij gebrek aan voorwerp aangezien de toepassingsvoorwaarden van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten niet zijn verenigd, te dezen nu de verwerende partij zich niet in een situatie bevindt waarin zij “verplicht is te beschikken”.

17. Verzoeker vraagt om in het geval de Raad van State besluit tot niet-ontvankelijkheid van de vordering alsnog de door hem voorgestelde

prejudiciële vraag te stellen “omwille van (1) enerzijds proceseconomische redenen en (2) anderzijds verzoekers gezondheidstoestand”.

Daargelaten nog de vaststelling dat proceseconomische redenen geen motief op zich zijn om een prejudiciële vraag te stellen en daargelaten de vaststelling dat verzoeker te dezen geen argumenten aanbrengt die de Raad van State ernstig kunnen doen twijfelen aan de grondwettigheid van de wettelijke bepaling die verzoeker in de zaak betreft, moet worden vastgesteld dat de door verzoeker voorgestelde prejudiciële vraag niet relevant is nu zij ervan uitgaat dat de Raad van State zich onbevoegd zou achten wat te dezen niet het geval is.

De gezondheidstoestand van verzoeker verandert daaraan niets.

18. De door de verwerende partij opgeworpen - maar desnoods ook ambtshalve op te werpen - exceptie vertoont een dergelijke graad van ernst dat ze reeds in de huidige stand van de procedure moet worden opgeworpen. Die exceptie is gegrond.

Conclusie

19. De vordering is niet-ontvankelijk.

VI. Kosten

20. Wat de vraag van verzoeker tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding betreft, wordt de bijdrage in de betaling van de kosten bepaald in het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negen november tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Kaat Leus,

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,

bijgestaan door

Joris Casneuf,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Kaat Leus